

Retribucions i Avaluació del professorat i dels centres

L'avaluació del professorat com a eina de control i fiscalització és una realitat cada vegada més pròxima en el sistema educatiu català. La Llei d'Educació de Catalunya hi insistia obsessivament, fins a dedicar-hi un títol sencer i fer-hi 144 referències.

La LEC marca l'avaluació com a requisit per a la promoció docent (Art. 131), l'accés als diversos cossos professionals (Arts. 119 a 121) o l'accés als complements retributius (Art. 117), en un procediment en què les direccions tenen un paper destacat (Art. 102.4). En aquest sentit, la norma catalana estableix la conversió dels estadis de promoció vigents (fins a cinc sexennis) a un sistema de graus docents (fins a set graus, assolibles en cinc anys), una mesura que en la Disposició Addicional Primera i la Disposició Transitòria Quarta hauria d'implementar-se en un termini màxim de 8 anys després de la publicació de la LEC; és a dir, abans del 17 de juliol de 2017. Segons l'Acord de govern GOV/63/2013 de 14 de maig, (punts 5.4 i 5.5), al 2013 s'haurien d'haver iniciat els procediments de carrera docent i els seus complements retributius lligats a l'avaluació. Ara per ara, es preveu que comenci a entrar en vigència a partir del curs 2016-2017. Mentrestant, l'Ordre ENS/330/2014, de 6 de novembre, introdueix els resultats de l'avaluació individual voluntària de l'exercici docent i els resultats de l'avaluació de centre com a mèrit per assolir estadis.

Això vol dir que l'avaluació, tant la individual com la que es faci al centre educatiu, serà un fonament de la carrera docent i determinarà condicions laborals i salarials, en la línia d'individualitzar el professorat i d'atomitzar els claustres. La idea general és que el professorat estigui sotmès constantment al control de la seva feina i que se substitueixi l'objectivitat

dels mèrits i les capacitats (com la formació o l'exercici de responsabilitats en l'organització del centre o el treball de pis-sarra), per sistemes subjectius d'avaluació en què l'Administració i unes direccions cada vegada més professionalitzades determinin el progrés professional o el salari de mestres i professors.

A inicis del curs 2014-2015, alguns docents i direccions ens van fer arribar que des d'inspecció asseguraven que per adquirir nous estadis docents seria requisit indispensable sotmetre's a procediments d'avaluació. La informació va resultar ser falsa. L'Ordre ENS/330/2014, de 6 de novembre, de procediment de promoció docent per estadis, si bé introduïa l'avaluació com a novetat, en cap cas era obligatòria, sinó que era una activitat més, entre d'altres, per adquirir crèdits suficients per obtenir nous sexennis. Es tractava d'anar implementant la mesura de lligar les retribucions a l'avaluació del professorat de forma progressiva per evitar la pressió sindical, especialment la d'USTEC·STEs, que hi ha mantingut sempre una actitud bel·ligerant. De moment l'avaluació és un mèrit, però més endavant volen que sigui un requisit. Ara es tracta d'experimentar el model amb el professorat que demani ser avaluat i, alhora, anar donant un aire de normalitat al concepte de retribucions lligades a resultats per





tal de preparar el terreny per al moment en què es faci el decret que determini el pas dels actuals estadis a graus.

A més, la intervenció directa de les direccions en aquests procediments podria distorsionar els procediments, les valoracions i, finalment, influir en el comportament del professorat, que serà sotmès encara a un major grau de submissió a les direccions i als dictats que imposi el poder econòmic a través de l'OCDE i l'Agència Catalana d'Avaluació.

És evident que l'avaluació del professorat no és cap novetat i no pretén pas millorar les qualitats, aptituds i metodologia dels docents. Als mateixos documents de la Fundació Jaume Bofill, que tracta d'inspirar la política educativa del Departament, s'hi considera que cal apostar més per la qualitat dels docents que per la seva quantitat. En altres paraules, que indueixen les retallades en professorat d'acord amb la filosofia neoliberal, que busca degradar els serveis públics.

De fet, en el camp acadèmic, organismes com l'OCDE tracten d'influir sobre els Estats per tal d'implementar estructuralment sistemes que avaluin el professorat, amb conseqüències de caràcter administratiu, de condicions laborals i salarials. La idea és aplicar sistemes d'indicadors que provenen del món empresarial i de la gestió de recursos humans a l'àmbit escolar.

El problema, com resulta obvi, són les dificul-

tats de fer quantificables aspectes tan intangibles com l'educació, la cultura, la motivació o la qualitat educativa. De fet, ja hi ha diverses experiències d'avaluació docent que han estat molt qüestionades des del món acadèmic i que en molts casos han acabat tenint conseqüències contraproductives (REQUADRE).

REQUADRE 1

El fracàs dels incentius econòmics a Andalusia

El 2007 la Junta d'Andalusia va proposar un sistema, el "Plan de calidad y mejora", pel qual els docents podien rebre fins a 7.000 euros de complement econòmic en el cas que es comprometessin a millorar els resultats de l'alumnat. Es tractava d'una mesura prevista a la Llei d'Educació d'Andalusia, i avalada per CCOO, UGT i ANPE, que tanmateix va indignar els docents, que van interpretar-la com un intent de suborn, com una fórmula subtil d'assenyalar la culpabilitat del professorat i com un exemple del fracàs de les polítiques educatives a l'hora d'intentar aixecar uns nivells educatius massa vinculats a l'estructura sociològica d'Andalusia. El Tribunal Suprem va rebutjar-lo jurídicament, encara que la principal oposició tingué lloc als centres, ja que pràcticament cap s'hi sumà. El conjunt de crítiques, la desautorització judicial i el boicot docent van acabar per enterrar la iniciativa el 2013.

REQUADRE 2

La instauració de sistemes d'avaluació provoca frau a Chicago

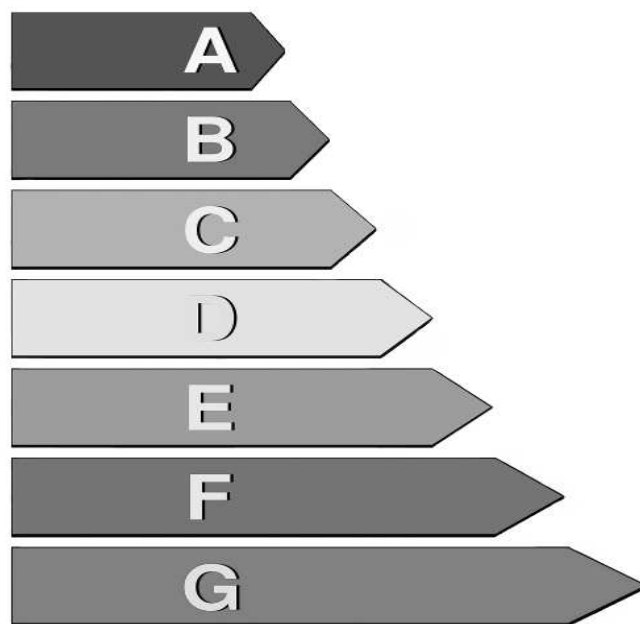
El 1996, amb la voluntat de millorar els nivells, les escoles públiques de Chicago van implementar un sofisticat sistema d'avaluació dels resultats de l'alumnat que comportava sancions i recompenses per als docents. De manera immediata s'observà una millora i els responsables del sistema van considerar que la seva iniciativa tenia èxit. Tanmateix, uns matemàtics, amb l'aplicació d'un algoritme, van detectar que el que havia passat era que un percentatge significatiu de docents simplement cometien frau. De fet, els incentius en educació el que promovien era l'aparició de comportaments corruptes, alhora que van crear un ambient de desconfiança a les escoles que, un cop descobert el frau, va provocar que en els anys posteriors els resultats educatius es deterioressin. La història és recollida al llibre *Freakonomics*, en el qual els economistes Steven Levitt i Stephan Dubner van demostrar la perversió dels incentius econòmics en les institucions públiques.

QUÈ PROPOSA USTEC·STEs?

-Cal fer fracassar els plans neoliberals de l'Administració. Cal que des d'ara mateix el professorat faci boicot a demanar com a mèrit per als estadis la participació en la millora dels resultats del centre o bé l'avaluació individual. Si entre totes i tots aconseguim fer fracassar aquesta mesura serà una manifestació de la disconformitat del professorat i un fre a la implementació obligatòria de les retribucions del professorat lligades als resultats.

-Cal aturar la LEC. En aquests moments la Iniciativa Legislativa Popular per fer una nova Llei d'educació ja ha entrat al Parlament avalada per 100.000 signatures i cal aprofitar-ne el debat per aconseguir el compromís de bastir una nova Llei d'educació de Catalunya que, entre altres coses, contempli l'avaluació com un instrument per millorar l'escola i no pas d'imposició de les polítiques educatives neoliberals i de control del professorat. Volem educar en llibertat i per la llibertat i, justament per això, no volem que se'ns apliquin polítiques de pal i pastanaga. Volem també

una escola amb igualtat d'oportunitats i no acceptem avaluacions que portin a fer rànquings de centres i donin premis als millors.



Cal aturar la LOMCE

A l'Estat espanyol també volen implementar les mateixes polítiques. La sombra dels qui manen al món és molt allargada i les seves polítiques educatives arriben a tot arreu. La LOMCE és una barreja de LEC i nacionalcatolicisme i, de fet, hi ha molts punts en què la llei espanyola va a remolc de la catalana, amb plantejaments més neoliberals, a més d'assemblar-s'hi en aspectes del desplegament. Així doncs, el ministre d'Educació Méndez de Vigo ha encarregat al filòsof José Antonio Marina un llibre blanc sobre la professió docent on justifica diferències salarials entre el professorat des d'una arbitrària versió del que ell considera "bons i mals professors".

USTEC·STEs demana la retirada de la LOMCE i aturar-ne el desplegament, alhora que insta a la desobediència i denuncia que tant amb la LOMCE com amb la LEC es vulgui instaurar la competitivitat entre el professorat. Contra la proposta de competir proposem la de cooperar.

Cal estar preparats per mobilitzar-nos en el cas que s'instauri un sistema discriminatori que faci que les remuneracions i les condicions laborals del professorat depenguin de la subjectivitat de l'Administració o de les direccions. USTEC·STEs està i estarà al costat del professorat per proposar totes aquelles formes de lluita que, en cada moment, es creguin adients i promourà la unitat sindical.

AFILIA'T

LA NOSTRA
FORÇA
ÉS LA TEVA
PARTICIPACIÓ



BUTLLETA D'AFILIACIÓ A USTEC·STEs

DADES PERSONALS

Nom i cognoms _____

NIF

Data de naixement

Adreça _____

Codi postal _____ Localitat _____

Tel. fix mòbil

Adreça electrònica _____

DADES BANCÀRIES

Titular de la llibreta o compte corrent (nom i cognoms) _____

Sr./Sra. director/a: faci efectius, fins a nou avís, amb càrrec al meu compte, els rebuts que li siguin presentats pel sindicat USTEC·STEs a nom meu.

CODI IBAN

CC

Localitat, data _____

Signatura del titular

DADES PROFESSIONALS

Centre de treball _____

Localitat _____

Situació laboral: definitiva interinatge i substitucions
provisional/expectativa de destinació pràctiques atur

Col·lectiu: inf/primària secundària ptp adults
serveis educatius privada p. laboral universitat

USTEC·STEs

Intersindical Alternativa de Catalunya IAC



Barcelona 93 302 76 06
Girona 972 20 20 34
Lleida 973 26 30 32
Tarragona 977 23 52 63
Tortosa 977 51 10 46



barcelona@sindicat.net
girona@sindicat.net
lleida@sindicat.net
tarragona@sindicat.net
tortosa@sindicat.net



www.facebook.com/groups/ustecstes/



@USTECSTEs

